

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/147/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122424042
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:6122424042.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

12

7Csp/147/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava – Staré Mesto, IČO: 47 232 471 proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX B., v spore o zaplatenie 2.610,93 Eur s prísl., takto

rozhodol:

2

7Csp/147/2022

I. Súd žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalobca **n e m á** nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

10

7Csp/147/2022

1. Žalobca návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica žiadal o vydanie platobného rozkazu, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu istinu 2.610,93 Eur, úrok 385,47 Eur, úrok z omeškania 39,02 Eur, úrok vo výške 154 Eur a ďalej úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.583,93 Eur odo dňa 26.07.2022 do zaplatenia, ako aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky 135,46 Eur. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 19.08.2015 uzatvoril žalobca a žalovaná zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 5.000 Eur. Z dôvodu porušenia povinností žalovanou žalobca úver dňom 09.06.2021 vyhlásil za splatný a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej

sumy. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaná zaplatila žalobcovi dňa 16.09.2021 sumu 62 Eur, 29.11.2021 sumu 62 Eur, 25.04.2022 sumu 62 Eur a 25.07.2022 sumu 62 Eur.

2. Platobným rozkazom vydaným Okresným súdom Banská Bystrica číslo konania 12Up/1286/2022 zo dňa 07.10.2022 súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu 2.610,93 Eur, úrok 385,47 Eur, úrok z omeškania 39,02 Eur a 154 Eur a úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.583,93 Eur od 26.07.2022 do zaplatenia, ako aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 135,46 Eur. Voči uvedenému platobnému rozkazu podala žalovaná v zákonom stanovenej lehote dňa 27.10.2022 odpor, v ktorom uviedla, že bola dôveryhodným klientom, preto bol zo strany žalobcu úver poskytnutý aj refinancovaný. Splátky uhrádzala pravidelne, avšak v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu sa jej finančná situácia zhoršila. Žiadala o odpustenie úrokov. Zároveň uviedla, že prípadná exekúcia by pre ňu mala zvlášť nepriaznivé následky. Požadovala, aby súd preskúmal úrokovú sadzbu, ako aj to, či nárok žalobcu nie je premlčaným.

3. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že nárok premlčaný nie je. Zároveň uviedol, že zmluva obsahuje všetky obligatórne stanovené náležitosti.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

5. Dňa 24.08.2015 uzatvoril žalobca v pozícii veriteľa so žalovanou ako dlžníčkou zmluvu o spotrebiteľskom úvere Lepšia splátka, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 5.000 Eur, ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach v počte 96, vo výške 84 Eur, z toho poisťné predstavovalo 5 Eur, fixná úroková sadzba bola vo výške 12,90% ročne, celková čiastka, ktorú ma žalovaná zaplatiť bola vo výške 8.059,42 Eur.

6. Z výpisu z prehľadu splátok, ktorý súdu predložil žalobca, pre súd vyplynuli zaplatené splátky žalovanou za obdobie od 25.09.2015 do 25.07.2022 v celkovej výške 5.583,02 Eur (číslo listu 9-11 súdneho spisu).

7. Predžalobnou výzvou zo dňa 23.08.2022 vyzval veriteľ žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy v termíne do 30.08.2022 s upozornením, že v prípade, ak nezaplatí dlžnú sumu, veriteľ pristúpi k uplatneniu svojho práva súdnou cestou.

8. Výzvou na splatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 13.05.2021 veriteľ postupom podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozornil žalovanú, že je viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti so splátkami vo výške 887,98 Eur. Upozornil ju, že v prípade, ak nebude dlžná suma zaplatená, veriteľ pristúpi k zosplateniu úveru. Listom zo dňa 09.06.2021 veriteľ úver zosplatal a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 3.082,88 Eur v termíne do 10 dní od doručenia výzvy súdu.

9. V písomnom podaní zo dňa 28.11.2022 veriteľ súdu predložil listiny preukazujúce postup veriteľa s odbornou starostlivosťou v súlade s § 7 a § 11 ods. 2 Zákona číslo 129/2010 Z.z. Súdu bol predložený dopyt do Sociálnej poisťovne, z ktorého overil veriteľ výšku dôchodku žalovanej v sume 269 Eur mesačne a zároveň súdu predložil výpis z úverového registra, z ktorého vyplynuli mesačné splátky žalovanej vo výške 112 Eur. V žiadosti o spotrebiteľský úver žalovaná deklarovala dôchodok vo výške 284 Eur.

10. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 12.12.2022 v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 05.12.2022, v ktorom súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Na súdom nariadené pojednávanie sa neustanovila žalovaná, pričom tá súdu ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní až po tom, čo súd vo veci vyhlásil rozsudok, keďže jej písomné ospravedlnenie neprítomnosti na pojednávaní bolo doručené podateľní dňa 12.12.2022 o 9:50 hod., t.j. po tom, ako súd otvoril pojednávanie vo veci samej. Súd postupom podľa § 180 CSP vec prejednal v neprítomnosti žalobcu, ako aj v neprítomnosti žalovanej.

11. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 19.08.2015 (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná,

ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j)

ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k)

výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l)

právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m)

súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n)

prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o)

úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p)

upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q)

veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r)

výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s)

informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t)

právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u)

spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v)

informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w)

právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x)

názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y)

priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1, 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a)

zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b)

zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c)

zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d)

v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

12. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 Zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zisťiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

13. Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/171/2016 k otázke skúmania bonity spotrebiteľa uviedol: „Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy.

Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti D. E.) Žalobca nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita a stav núdze žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovaného, odvolací súd považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Žalobca pri poskytovaní úveru zanedbal možnosti a schopnosti žalovaného spotrebiteľa splácať úver a prvostupňový súd veľmi správne odmietol priznať aj akékoľvek trovy, ktoré sa môžu na prvý pohľad zdať primerané, ale pre človeka v núdzi potenciálne spôsobilé prispieť k nezvládnuteľnému zadlženiu. Je dôležité, aby žalovaný ako spotrebiteľ finančnej služby žalobcu nezanevrel na služby a aby mohol s prehľadom zvládnuť úverový vzťah bez jeho extrémneho navýšenia (čl. 38 Charty základných práv EÚ) (rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/151/2013 z dňa 25.09.2013).

14. Súd je toho názoru, že veriteľ pri uzatváraní zmluvy o úvere dňom 19.08.2015 so žalovanou nepostupoval s odbornou starostlivosťou. Je pravdou, že žalobca v rámci svojho písomného podania zo dňa 28.11.2022 súdu predložil dopyt do Sociálnej poisťovne, z ktorého vyplýva výška starobného dôchodku žalovanej vo výške 269 Eur, zároveň však súdu predložil aj výpis z úverového registra, z ktorého vyplýva výška mesačných splátok žalovanej v sume 112 Eur. Dôchodok žalovanej tak predstavoval sumu 269 Eur, pričom jej záväzky vo výške 112 Eur a mesačná splátka úveru 59 Eur boli vo výške 201 Eur. Bolo potrebné zohľadniť životné minimum, ktoré v tom čase predstavovalo sumu 198,09 Eur. Nepochybne je kľúčová povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa Zákona číslo 110/2006 Z.z. a o priemerných výdavkoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (Najvyšší súd Českej republiky spisová značka 33Cdo/2178/2018). Dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak výdavkov a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod spisovou značkou 22Co/107/2018. Výška záväzkov žalovanej 112 Eur a výška splátky 89 Eur bola spolu v sume 201 Eur. Žalovanej tak po odrátaní výšky jej starobného dôchodku v sume 269 Eur zostala suma 68 Eur, t.j. ani výška základného životného minima, ktoré súd zdôrazňuje bola v tom čase 198,09 Eur. Bolo potrebné zohľadniť aj ďalšie nevyhnutné životné výdavky žalovanej, ako sú náklady na stravu, náklady na zaplatenie bývania a ďalšie. Napriek tomu, že žalovaná

bola starobnou dôchodkyňou s nízkym dôchodkom, záväzkami vo výške 112 Eur, jej veriteľ poskytol ďalší úver vo výške 5.000 Eur so splátkou 89 Eur mesačne, ktorý nebola schopná splácať. Súd tak uzatvára, že úver je potrebné z dôvodu hrubého porušenia povinností veriteľa pri poskytovaní úveru považovať za bezúročný a bezpoplatkový a žalovaná je z tohto dôvodu povinná zaplatiť žalobcovi iba výšku poskytnutého úveru, ktorý jej bol poskytnutý, t.j. v sume 5.000 Eur. Zo zaplatených splátok však pre súd vyplynulo, že žalovaná zaplatila žalobcovi sumu vo výške 5.583,02 Eur. Po prijatí právneho záveru súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bol z tohto dôvodu žalobný návrh žalobcu zamietnutý.

15. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol neúspešný, nemá nárok na náhradu trov konania a súd žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej z obsahu spisu žiadne trovy konania nevyplývajú.

Poučenie:

2

7Csp/147/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.